

Η «ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑ» ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ, ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΓΑΘΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

του

Καθηγητή Νικήτα Αλεξανδρίδη, Προέδρου της ΕΕΤΤ
10^ο Συνέδριο Infocom '88, 7 Οκτωβρίου, Αθήνα, 2008

Κυρίες και κύριοι,

Ο τίτλος του φετινού συνεδρίου της Infocom είναι «Ευρυζωνικότητα Παντού» (και, εννοούμε, ότι εδώ συζητάμε για «παντού στην χώρα μας»).

Πρίν όμως προχωρήσω περισσότερο στην ομιλία μου, θέλω να θέσω μερικά ερωτήματα: τι ακριβώς εννοούμε με τον όρο «Ευρυζωνικότητα» και τι ακριβώς με τον όρο «παντού»; Και καταλαβαίνουμε όλοι μας το ίδιο ακριβώς πράγμα; «Ευρυζωνικότητα παντού» σημαίνει να προσφέρουμε 100 Mbps με δίκτυα επόμενης γενεάς (NGAs) σε κάθε «Άνω Ραχούλα» της χώρας; ή μήπως 1Mbps; και εάν ναι, εννοούμε για download **όσο και για** upload; Αλλά έστω ότι συμφωνούμε σε κάποια ταχύτητα και κατασκευάζουμε δίκτυα που προσφέρουν ευρυζωνική πρόσβαση σε κάθε σπίτι της κάθε «Άνω Ραχούλας». Αυτό σημαίνει ότι θα έχουμε τότε προσφέρει «Ευρυζωνικότητα» στον κάτοικό της, άσχετα αν αυτός τη χρειάζεται ή ξέρει πώς να τη χρησιμοποιήσει; Η «Ευρυζωνικότητα» και η «πρόσβαση σε ευρυζωνικό δίκτυο» είναι το ίδιο πράγμα; Και τέλος, τι μας ενδιαφέρει περισσότερο, η «**Ευρυζωνικότητα παντού**», ή η «**Ευρυζωνικότητα για όλους**», ή μήπως η «**Ευρυζωνικότητα παντού και για όλους**»;

Αλλά ας εξετάσουμε με περισσότερη λεπτομέρεια τους όρους «Ευρυζωνικότητα», «παντού» και «για όλους».

A) Τι είναι «Ευρυζωνικότητα»

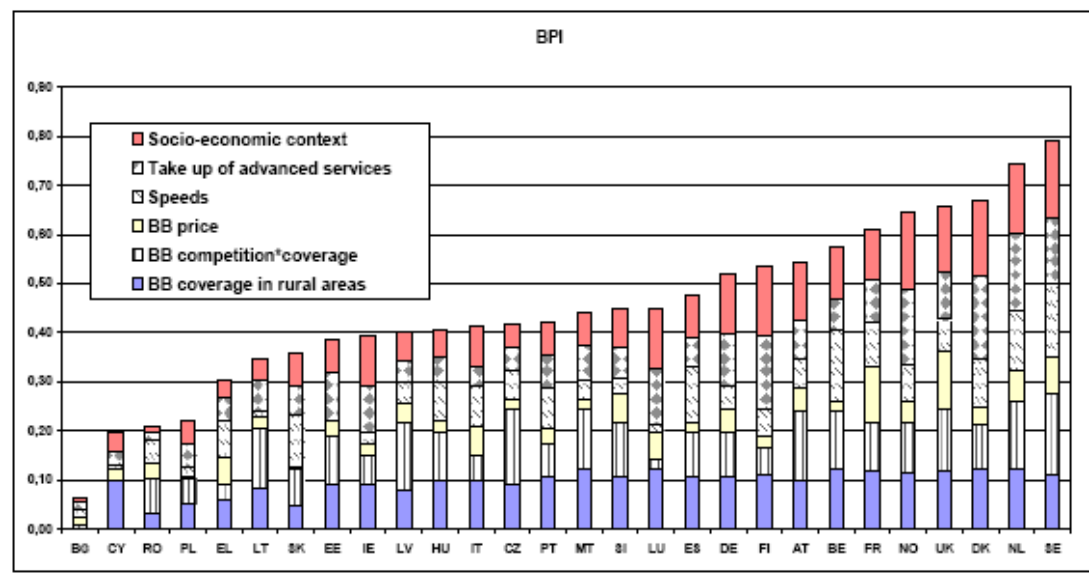
Μόλις την προηγούμενη εβδομάδα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τροποποίησε τον τρόπο που μετρά την «Ευρυζωνικότητα» στις χώρες της ΕΕ. Έτσι, σήμερα έχουμε έναν διευρυμένο ορισμό της «Ευρυζωνικότητας» που περιλαμβάνει τις κάτωθι 6 τεχνολογικές και μη τεχνολογικές συνιστώσες:

- 1) **Ευρυζωνική κάλυψη**, δίνοντας πλέον μεγαλύτερη σπουδαιότητα στην κάλυψη της Περιφέρειας και των απομακρυσμένων περιοχών
- 2) **Ταχύτητα και ποιότητα**, που περιλαμβάνουν τις διαθέσιμες ταχύτητες πρόσβασης (λήψης και αποστολής δεδομένων) και ένα σύνολο ποιοτικών χαρακτηριστικών που επηρεάζουν την αντίληψη του χρήστη ως προς την υπηρεσία που λαμβάνει (όπως, μέση ταχύτητα, latency, κλπ)
- 3) **Τιμές**, που παρέχουν ένα μέτρο κατά πόσο η «Ευρυζωνικότητα» είναι προσιτή
- 4) **Προηγμένες υπηρεσίες**, συνιστώσα που αντανακλά την επιθυμία τόσο από την πλευρά των πολιτών όσο και από την πλευρά των

επιχειρήσεων να ασπαστούν και να χρησιμοποιήσουν καινοτόμες υπηρεσίες και ταυτόχρονα αποτελεί μέτρο εκτίμησης της εμπιστοσύνης που αυτοί δείχνουν προς αυτές τις υπηρεσίες

- 5) **Κοινωνικό-οικονομικό περιβάλλον**, που εμπεριέχει παραμέτρους που έχουν να κάνουν με προτιμήσεις πολιτών, διαθέσιμο κεφάλαιο και ετοιμότητα και δεξιότητες του πληθυσμού να χρησιμοποιήσει προηγμένες τεχνολογίες και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών
- 6) **Ανταγωνιστικότητα ως προς την κάλυψη**, που αντανακλά την δυνατότητα μιας χώρας για καινοτομία, ετοιμότητα για επενδύσεις και ευκαιρίες επιλογής από τον καταναλωτή. Η ανταγωνιστικότητα δε, διαμορφώνεται περαιτέρω με βάση τις εξής επί μέρους συνιστώσες:
 - α) **Επάρκεια** παραγωγικών εργαζομένων
 - β) **Υποδομές** νέων τεχνολογιών (ΤΠΕ) και ετοιμότητα χρήσης τους
 - γ) **Θετική νοοτροπία** και φιλικό **περιβάλλον** ως προς την καινοτομία
 - δ) Αυστηρό **νομικό και θεσμικό πλαίσιο**
 - ε) Ανταγωνιστικές **αγορές** ευρυζωνικών δικτύων

Με βάση αυτά τα έξη κριτήρια και τον νέο, διευρυμένο, ορισμό της «Ευρυζωνικότητας», το σχεδιάγραμμα παρουσιάζει την πιο πρόσφατη αξιολόγηση της Ελλάδος.

B) Τι σημαίνει «Παντού»

Σε πρώτη ανάγνωση, η έννοια της «λειτουργικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο» συναρτάται με την γεωγραφική κάλυψη. Αλλά εάν αυτό ερμηνεύεται ως «ομοιόμορφη» γεωγραφική κάλυψη και δεν εξειδικευτεί περαιτέρω, μας οδηγεί πίσω στο ερώτημα των 100Mbps σε κάθε «Άνω Ραχούλα».

Άρα, όταν λέμε «παντού», τι ακριβώς εννοούμε; Η έννοια του «παντού» έχει γεωγραφικό, πληθυσμιακό ή/και χρονικό σημείο αναφοράς; Πώς οριοθετείται;

Στατικά ή δυναμικά; «Παντού» όπου ήδη υπάρχουν κάτοικοι; Εάν όμως εξαιρέσουμε όλες τις μη κατοικημένες περιοχές, πως θα καλύψουμε τις επερχόμενες εφαρμογές που θα βασίζονται στο «Διαδίκτυο Πραγμάτων» (Internet of Things) που δεν προϋποθέτει ανθρώπινη παρουσία;

Γ) Τι σημαίνει «για όλους»

Τέλος, όσον αφορά της παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης «για όλους», αυτή συνήθως είναι στενά συνδεδεμένη με την «Καθολική Υπηρεσία», η οποία περιλαμβάνει την παροχή μιας στοιχειώδους δέσμης υπηρεσιών σε όλους τους τελικούς χρήστες σε προσιτή τιμή. Κατά συνέπεια, η ένταξη της ευρυζωνικής πρόσβασης στην δέσμη υπηρεσιών της Καθολικής Υπηρεσίας αποτελεί στόχο κοινωνικής και αναπτυξιακής πολιτικής. Μπορεί ο παππούς και η γιαγιά στην «Άνω Ραχούλα» ποτέ να μη φτάσουν στο σημείο διάδρασης με τα δικά τους Avatar σε περιβάλλοντα «2^{ης} ζωής», στο σύντομο όμως μέλλον θα μπορούν να είναι ζωσμένοι με ή περιστοιχισμένοι από διάφορα είδη ειδικών αισθητήρων που θα τους συνδέουν με αγαπημένα τους πρόσωπα, με νοσοκομεία και με σταθμούς πρώτης ανάγκης. Και κατ' αυτόν τον τρόπο θα γίνονται και αυτοί, χωρίς να το καταλαβαίνουν, “παραγωγείς περιεχομένου” (εξ ου και οι απαιτήσεις για ταχύτητες up link).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σκοπεύει σύντομα να υποβάλει πρόταση για την συμπερίληψη της ευρυζωνικής πρόσβασης στη Καθολική Υπηρεσία. Βασικό επιχείρημα πίσω από αυτή την απόφαση είναι η κοινωνική διάσταση της «Ευρυζωνικότητας», η αντιμετώπισή της ως κοινωνικό αγαθό και το διαφανόμενο νέο «ψηφιακό χάσμα» ή, καλύτερα, «Ευρυζωνικό χάσμα» που δημιουργείται κυρίως μεταξύ αστικών κέντρων και επαρχίας.

Δ) Συμπεράσματα

- 1) Η «Ευρυζωνικότητα» σήμερα δεν είναι μόνο «διείσδυση» ούτε μόνο «ευρυζωνικό δίκτυο». Η έννοια της «Ευρυζωνικότητας» έχει πλέον ξεπεράσει τα όρια της τεχνολογικής διάστασης και αποτελεί ένα προϊόν αλληλεπίδρασης της τεχνολογίας με πολλές πτυχές της κοινωνικής και οικονομικής ζωής μιας σύγχρονης και ταχύτατα μεταλλασσόμενης κοινωνίας.
- 2) Έχει πλέον αποδειχθεί η άμεση συσχέτιση μεταξύ «βαθμού Ευρυζωνικότητας» μιας χώρας και της προόδου της ως οικονομία της γνώσης και της πληροφορίας.
- 3) Η «Ευρυζωνικότητα» θα πρέπει πλέον να αντιμετωπιστεί και ως κοινωνικό αγαθό ή δικαίωμα, καθόσον η έλλειψή της οδηγεί αναπόφευκτα σε κοινωνικό αποκλεισμό. Όλοι οι πολίτες έχουν δικαίωμα σε μια βασική σύνδεση στο Διαδίκτυο και πρόσβαση στις εφαρμογές του μέσω ποιοτικών ευρυζωνικών δικτύων.
- 4) Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι να έχουν αποκτήσει όλοι οι Ευρωπαίοι ευρυζωνικό Διαδίκτυο μέχρι το 2010. Στην Ελλάδα τι αντίστοιχος στόχος υπάρχει;

- 5) Όπως γίνεται συνεπώς φανερό, πρέπει να αντιμετωπίσουμε επιθετικά διάφορες προκλήσεις, ταυτόχρονα και σύντομα. Εκτός των σημαντικών επενδύσεων σε δικτυακές υποδομές οπτικών ινών, θα πρέπει να επιτρέψουμε ευρύτερη και πιο ευέλικτη πρόσβαση στο ραδιοφάσμα, που θα επιτρέψει την ανάπτυξη ασύρματων και κινητών καινοτόμων υπηρεσιών και εφαρμογών για τον πολίτη.

E) Προτάσεις για Ανάπτυξη της «Ευρυζωνικότητας»

Οι πιο πάνω 6 συλλογές της «Ευρυζωνικότητας» αποτελούν διαστάσεις στις οποίες πρέπει να επικεντρωθεί η προσοχή όλων μας (της Κυβέρνησης, της αγοράς ΤΠΕ και του Ρυθμιστή) ώστε να συνδιαμορφώσουμε μια στρατηγική που θα δημιουργήσει το κατάλληλο περιβάλλον που θα δώσει ώθηση στην ταχεία ανάπτυξη της «Ευρυζωνικότητας» στη χώρα. Για κάθε μια διάσταση, τολμούμε να διατυπώσουμε μερικές προτάσεις:

- 1) **Ευρυζωνική κάλυψη:** Η Κυβέρνηση να βάλει ως στόχο την -- όσο το δυνατόν πιο γρήγορα -- εξασφάλιση ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο για όλους και να μην περιμένει την Κοινοτική οδηγία που θα συμπεριλάβει την ευρυζωνική πρόσβαση στην Καθολική Υπηρεσία. Μια ιδέα είναι, με ευέλικτα διαγωνιστικά σχήματα επιδότησης παρόχων (από το Κράτος ή απευθείας από την ΕΕΤΤ χρησιμοποιώντας το αποθεματικό της από τα πρόστιμα και τα τέλη) για τις περιοχές της χώρας που δεν θα έχουν κάλυψη από δίκτυα ADSL και με ταυτόχρονη ευαισθητοποίηση των κατοίκων μη προνομιούχων περιοχών, η χώρα μας μπορεί να «πρωτεύσει» στον δείκτη αυτόν πριν από την έκδοση της επίσημης Κοινοτικής οδηγίας. Ειδική ομάδα της ΕΕΤΤ ήδη μελετά την μεθοδολογία και το κόστος τέτοιων πρωτοβουλιών και προετοιμάζει εισήγηση.
- 2) **Ταχύτητα και ποιότητα:** Προώθηση των οπτικών δικτύων πρόσβασης επόμενης γενιάς (ώστε να πάψει να λειτουργεί η γραμμή πρόσβασης «στραγγαλιστικά» στις ταχύτητες των συνδέσεων με το Διαδίκτυο).
- 3) **Τιμές:** Περαιτέρω ενίσχυση του ανταγωνισμού στις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες, ώστε να επιταχυνθεί η μείωση των λιανικών τιμών των γρήγορων συνδέσεων.
- 4) **Προηγμένες υπηρεσίες:** Προώθηση προγραμμάτων ανάπτυξης νέων διαδικτυακών υπηρεσιών ελληνικού περιεχομένου από το κράτος, την τοπική αυτοδιοίκηση και τις ΜΜΕ. Απελευθέρωση του ραδιοφάσματος για τη δημιουργία «ψηφιακού μερίσματος» (digital dividend) που θα επιτρέψει την ανάπτυξη νέων ασύρματων κινητών ευρυζωνικών δικτύων και υπηρεσιών. Εκστρατεία επιθετικής ενημέρωσης των πολιτών για τις νέες δυνατότητες που προσφέρονται σε όλους και τα οφέλη που αυτοί μπορούν να έχουν από την «Ευρυζωνικότητα».
- 5) **Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον:** Προσαρμογή του εκπαιδευτικού και επιμορφωτικού συστήματος της χώρας, έτσι ώστε όλοι οι πολίτες να είναι προετοιμασμένοι για την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην καθημερινή προσωπική και επαγγελματική

τους ζωή και η κοινωνία μας να αποκτήσει «Ευρυζωνική κουλτούρα»

- 6) **Ανταγωνιστικότητα ως προς την κάλυψη:** Περαιτέρω ενδυνάμωση του τηλεπικοινωνιακού Ρυθμιστή για αποτελεσματικότερο ανταγωνισμό και επενδύσεις σε περισσότερες γεωγραφικές περιοχές της χώρας.

ΣΤ) Προϋποθέσεις επιτυχίας

Κυρίες και κύριοι,

Μολονότι μετά από μεγάλη και έντονη προσπάθεια έχουμε πετύχει σημαντική πρόοδο και κατορθώσαμε να ξεφύγουμε από την τελευταία θέση των 27 που βρισκόμασταν στις αρχές του 2007, εν τούτοις (όπως δείχνει και το σχεδιάγραμμα) η χώρα μας συνεχίζει να παραμένει στους ουραγούς της ΕΕ. Το να βάζει κανείς χαμηλούς στόχους για την «ευρυζωνική διείσδυση» και να τους πετυχαίνει είναι εύκολο. Το κρίσιμο ερώτημα είναι τότε το Κράτος θα βάλει υψηλούς στόχους για την «Ευρυζωνικότητα» -- με την νέα διευρυμένη ερμηνεία του όρου -- και θα αναπροσαρμόσει κατάλληλα την στρατηγική του και τις δράσεις του για να τους πετύχει.

Πιστεύουμε ότι η ταχεία ανάπτυξη της «Ευρυζωνικότητας» και η επέκταση της παντού και για όλους πρέπει να αποτελεί σήμερα κεντρικό εθνικό στόχο. Πρέπει η Κυβέρνηση να της δώσει κύρια προτεραιότητα και να αναπροσαρμόσει κατάλληλα την αναπτυξιακή της πολιτική ώστε σύντομα να οδηγήσει (α) στην αλλαγή του μοντέλου ανάπτυξης της χώρας, (β) στις απαραίτητες δομικές αλλαγές σε φορείς και οργανισμούς και (γ) στην κατάλληλη «εκπαίδευση» της κοινωνία μας.

Όλα τα πιο πάνω προϋποθέτουν ένα κυβερνητικό όραμα και στρατηγική, καθώς και ισχυρή πολιτική βούληση.

[Παρουσίαση της Ομιλίας του Προέδρου](#)